

1/25

ที่ นร ๐๒๐๔/๙๖๒๙

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กท ๑๐๓๐๐

๖ สิงหาคม ๒๕๔๑

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.
ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ พ.ศ.
และร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ...) พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ป.

- อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี คำนวณที่สุด ที่ นร ๐๒๐๔/๘๔๕๑ ลงวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๔๑
- ๒. หนังสือสำนักงาน ป.ป.ป. ที่ นร ๐๕๐๑/๐๕๒๑๔ ลงวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๔๑

ตามที่แจ้งว่า ได้ส่งร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ไปเพื่อคณะกรรมการนโยบายและประสานงานการดำเนินการให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญพิจารณาตามมติคณะรัฐมนตรีต่อไป ตามหนังสืออ้างถึง ๑ และต่อมาสำนักงาน ป.ป.ป. ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ไปเพื่อดำเนินการ ตามหนังสืออ้างถึง ๒ นั้น

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้นำร่างพระราชบัญญัติสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ...) พ.ศ. เสนอคณะกรรมการนโยบายและประสานงานการดำเนินการให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญพิจารณาพร้อมกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ซึ่งคณะกรรมการ ฯ ได้มีผลการพิจารณาและข้อสังเกตดังต่อไปนี้

๑. ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.

ผลการพิจารณา

คณะกรรมการนโยบายและประสานงานการดำเนินการให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญได้พิจารณาข้อสังเกตของคณะรัฐมนตรีตามมติคณะรัฐมนตรี (๑ กรกฎาคม ๒๕๔๑) แล้ว มีความเห็นดังนี้

(๑) ให้มีสำนักงาน ป.ป.ช. เพียงหน่วยงานเดียว โดยให้รวมสำนักงาน ป.ป.ป. เข้ากับสำนักงาน ป.ป.ช. ด้วย เพราะถ้าหากให้มีสองหน่วยงานจะทำให้มีปัญหาในทางปฏิบัติ และเป็นหน่วยงานที่มีลักษณะซ้ำซ้อนกัน ทั้งยังเป็นภาระต่องบประมาณแผ่นดิน

(๒) ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. โดยไม่ต้องรอให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติที่กำลังจะจัดตั้งขึ้น พิจารณา ก่อน

(๓) ให้ตรากฎหมายที่ต้องออกตามรัฐธรรมนูญ ซึ่งคาบเกี่ยวกับร่างกฎหมายฉบับนี้ เช่น กฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองขึ้นต่างหาก โดยมีกระทรวงยุติธรรมเป็นเจ้าของเรื่อง

(๔) เห็นด้วยกับร่างมาตรา ๑๐๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. โดยสมควรแยกกรณีธุรกิจทั่วไปกับธุรกิจสัมปทานออกจากกัน แต่ยังไม่ได้ข้อยุติว่าจะกำหนดให้รัฐมนตรีต้องไม่เป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทหรือไม่คงไว้ซึ่งความเป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทเกินร้อยละเท่าใดของหุ้นหรือจำนวนหุ้น

(๕) ให้กำหนดเรื่องการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวมไว้ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. โดยไม่ต้องยกร่างเป็นกฎหมายขึ้นต่างหาก ซึ่งในร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวได้กำหนดเรื่องการขัดกัน ๗ ไว้บ้างแล้ว แต่ควรกำหนดเพิ่มเติมอีกเพื่อความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ข้อสังเกต

(๑) สมควรแก้ไขร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. มาตรา ๔๕ ที่กำหนดให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่า ๕๐,๐๐๐ คน สามารถเข้าชื่อร้องขอให้ถอดถอนบุคคลตามมาตรา ๔๓ ออกจากตำแหน่งได้ โดยไม่ต้องกำหนดหลักเกณฑ์ที่ให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งจะต้องมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตจังหวัดต่าง ๆ ไม่น้อยกว่า ๑๐ จังหวัดละไม่น้อยกว่า ๑,๐๐๐ คน

(๒) สมควรกำหนดคำนิยาม “ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง” ในร่างมาตรา ๔ ให้หมายความรวมถึงผู้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ระดับอธิบดีขึ้นไป เพราะอธิบดีเป็นผู้บังคับบัญชาระดับกรม และกรมมีฐานะเป็นนิติบุคคลซึ่งมีบทบาทและอำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติงานต่าง ๆ มาก แต่อาจมีปัญหาในทางปฏิบัติกับจำนวนของข้าราชการของสำนักงาน ป.ป.ช. ที่ทำหน้าที่ตรวจสอบซึ่งอาจไม่เพียงพอ กับงานที่ต้องปฏิบัติ ประกอบกับถ้าจะมีการกำหนดให้กรรมการรัฐวิสาหกิจเป็นผู้ดำรงตำแหน่งระดับ

สูงด้วยก็ยิ่งจะทำให้ข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช. มีภาระงานด้านนี้มากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ควรกำหนด
คำนิยาม “ทุจริตต่อหน้าที่” ควรจะขยายความให้รวมถึงการทุจริตที่ชอบหรือไม่ชอบด้วยหน้าที่ด้วย

(๓) สมควรเพิ่มมาตรา ๑๓ ทวิ โดยกำหนดให้ประธานวุฒิสภาส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญ
เป็นผู้วินิจฉัยว่า ประธาน ป.ป.ช. หรือ กรรมการ ป.ป.ช. เป็นผู้ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม
หรือไม่

(๔) การจัดตั้งสำนักงาน ป.ป.ช. ควรกำหนดไว้ในร่างกฎหมายฉบับนี้ ไม่ควรแยก
ออกเป็นกฎหมายอีกฉบับหนึ่งต่างหาก และควรระบุไว้ด้วยว่าเมื่อยุบสำนักงาน ป.ป.ช. เดิมแล้ว
ให้โอนบรรดาบุคลากร ทรัพย์สิน และงบประมาณของสำนักงาน ป.ป.ช. เดิมให้แก่สำนักงาน ป.ป.ช. ด้วย

(๕) ร่างมาตรา ๔๒ วรรคสาม ที่กำหนดให้การตรวจสอบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน
และหนี้สินของเจ้าหน้าที่ของรัฐให้กระทำเมื่อได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการ เฉพาะเมื่อปรากฏ
พฤติการณ์แก่คณะกรรมการว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นถูกกล่าวหาว่าร้ายวณผิดปกติหรือมีทรัพย์สิน
เพิ่มขึ้นผิดปกติ ฯลฯ นั้น อาจมีบางคนที่ยื่นบัญชีแล้ว แต่ยังไม่ได้รับการตรวจสอบบัญชี ซึ่งบุคคล
บางคนอาจดำรงตำแหน่งจนถึงอธิบดีแล้ว การกำหนดการตรวจสอบในลักษณะเช่นนี้ อาจจะไม่สอดคล้อง
กับรัฐธรรมนูญมาตรา ๓๓๑ (๔) ที่กำหนดให้กฎหมาย ป.ป.ช. ต้องกำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณา
และตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินเป็นระยะ

(๖) การที่ร่างมาตรา ๕๔ วรรคสอง ได้กำหนดให้ผู้บังคับบัญชาแต่งตั้งคณะกรรมการ
สอบสวนมีอำนาจในการสอบสวนทางวินัยเจ้าหน้าที่ของรัฐอีกครั้งหนึ่ง โดยให้นำสำนวนสอบสวน
ของคณะกรรมการมาใช้เป็นหลักในการสอบสวน น่าจะไม่สอดคล้องกับอำนาจของคณะกรรมการ
ป.ป.ช. ที่มีอำนาจสอบสวนความผิดของข้าราชการ และส่งเรื่องให้หน่วยงานนั้นเป็นผู้ลงโทษ

(๗) การที่ร่างมาตรา ๑๐๕ วรรคแรก กำหนดว่าผู้ริเริ่มให้มีการเข้าชื่อเพื่อถอดถอน
บุคคลผู้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๕๑ ออกจากตำแหน่ง โดยการรับรองคุณสมบัติของผู้เข้าชื่อเป็นเท็จ
มีความผิดต้องระวางโทษ และในวรรคสองยังได้กำหนดให้ผู้ถูกร้องขอให้ถอดถอนเป็นผู้เสียหายด้วย
ซึ่งอาจมีการฟ้องร้องกันง่ายขึ้นจะมีผลทำให้ไม่มีใครกล้าเป็นผู้ริเริ่มให้มีการเข้าชื่อดังกล่าว จึงควร
กำหนดวิธีการแก้ไขปัญหานี้ไว้ในร่างกฎหมายฉบับนี้ด้วย มิฉะนั้นจะทำให้กลไกในการตรวจสอบ
ต้องเสียไป

(๘) วุฒิสภาน่าจะชะลอการพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไว้ก่อนจนกว่า
ร่างกฎหมาย ป.ป.ช. จะผ่านการพิจารณาของรัฐสภาแล้ว

๒. ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
 แห่งชาติ พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ . . .) พ.ศ.
 ผลการพิจารณา
 สมการนำร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับ เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาพร้อมกับร่าง
 พระราชบัญญัติตามข้อ ๑

ในคราวประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๔๑ รองนายกรัฐมนตรี
 (นายพิชัย รัตตกุล) เสนอเพิ่มเติมว่า ประเด็นของมาตรา ๑๐๔ แห่งร่างพระราชบัญญัติประกอบ
 รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. คณะกรรมการนโยบายและ
 ประสานงานการดำเนินการให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญส่วนใหญ่มีความเห็นว่า การเป็นหุ้นส่วนหรือ
 ผู้ถือหุ้นของรัฐมนตรี กรณีธุรกิจทั่วไปไม่ควรเกินร้อยละ ๒๕ ส่วนกรณีธุรกิจสัมปทาน ไม่ควรเกิน
 ร้อยละ ๕

คณะรัฐมนตรีมีข้อสังเกต ดังนี้

๑. ตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม
 การทุจริต พ.ศ. มาตรา ๔๕ หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขตาม (๑) กำหนดว่า ผู้เข้าชื่อร้อง
 ต่อประธานวุฒิสภา ต้องเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาที่มีภูมิลำเนา
 ในเขตจังหวัดต่าง ๆ ไม่น้อยกว่าสิบจังหวัด และมีจำนวนจังหวัดละไม่น้อยกว่าหนึ่งพันคน นั้น เหมาะสม
 หรือไม่ เพียงไร จะสมควรให้มีการกระจาย โดยไม่จำกัดจำนวนจังหวัด และจำนวนคนในจังหวัด
 หรือไม่

๒. เพื่อเป็นการป้องกันมิให้มีการกลั่นแกล้ง และเพื่อให้การเข้าชื่อร้องขอต้องดำเนินการ
 ให้เสร็จสิ้นภายในระยะเวลาหนึ่ง จะสมควรกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับเวลาเพิ่มเติมในมาตรา ๔๕ หรือไม่
 เช่น กำหนดว่าต้องดำเนินการให้เสร็จภายใน ๓๐ วัน ๔๐ วัน เป็นต้น

ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้พิจารณาแล้วลงมติอนุมัติหลักการ

๑. ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
 พ.ศ.

๒. ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
 แห่งชาติ พ.ศ. และ

๓. ร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ . . .) พ.ศ.
 ที่สำนักงาน ป.ป.ป. เสนอ โดยให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีประมวลความเห็น ความเห็นเพิ่มเติม

และข้อสังเกต

และข้อสั่งการของคณะกรรมการนโยบาย ฯ ตลอดจนข้อสังเกตของคณะรัฐมนตรี แล้วส่งให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเพื่อประกอบการพิจารณา และส่งให้คณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎรพิจารณา ก่อนเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ ได้สำรับพระราชบัญญัติในเรื่องนี้รวม ๓ ฉบับ ไปเพื่อสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาตามมติคณะรัฐมนตรีต่อไปแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

(นางอาภา สมักรการ)

รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- 6 ส.ค. 2541

สำนักนิติธรรม

โทร. ๒๘๒๘๑๕๐

โทรสาร ๒๘๒๔๑๔๕

NO. ๑๖ ๕๑๐ ๒๗
 นร.นอ. [Signature]
 ทน. ส. ๖/๘/๕๑
 ทน. [Signature]
 ทน. ๕/๖/๕๑
 ทน. [Signature]
 ทน. ๕๑๐๑๑๓ ๓ ๕/๕๑